

რუსული ბრუნვების სისტემა

ექვსი ბრუნვა — რას ემსახურება თითოეული და რომელი დაბოლოებები შეგხვდებათ ყველაზე ხშირად.

ბრუნვა აჩვენებს სიტყვის როლს წინადადებაში. ინგლისური ამისთვის სიტყვათა წყობასა და წინდებულებს იყენებს; რუსული კი დაბოლოებას ცვლის. ისწავლეთ დაბოლოება მის ფუნქციასთან ერთად — ერთის სწავლა მეორის გარეშე სისტემას იმაზე უფრო თვითნებურს აჩვენებს, ვიდრე სინამდვილეშია.

ექვსივე ბრუნვა ერთი შეხედვით

ბრუნვა	კითხვა	ძირითადი ფუნქცია	მაგალითი
სახელობითი	кто? что?	ქვემდებარე — სახელწოდების ფორმა	Книга на столе. — წიგნი მაგიდაზეა.
ბრალდებითი	кого? что?	პირდაპირი დამატება და დანიშნულების ადგილი в/на-ს შემდეგ	Я читаю книгу. — წიგნს ვკითხულობ.
ნათესაობითი	кого? чего?	კუთვნილება, არყოფნა, რაოდენობა, წარმომავლობა	Нет книги. — წიგნი არ არის.
მიცემითი	кому? чему?	ადრესატი — ადამიანი, რომელიც რამეს განიცდის	Я помогаю брату. — ძმას ვეხმარები.
მოქმედებითი	кем? чем?	რა საშუალებით და ვისთან ერთად	Я пишу ручкой. — კალმით ვწერ.
წინდებულიანი	о ком? о чём?	თემა და სტატიკური ადგილი	Я в школе. — სკოლაში ვარ.

მხოლოდობითი ტიპური დაბოლოებები

ბრუნვა	მამრ. თანხმოდანზე / -й, -ь	საშ. -о / -е	მდედრ. -а / -я	მდედრ. -ь
სახ.	— / -й, -ь	-о / -е	-а / -я	-ь
ბრალდ.	სახ., თუ უსულოა; ნათ., თუ სულიერია	როგორც სახ.	-у / -ю	როგორც სახ.
ნათ.	-а / -я	-а / -я	-ы / -и	-и
მიც.	-у / -ю	-у / -ю	-е	-и
მოქ.	-ом / -ем	-ом / -ем	-ой / -ей	-ью
წინდ.	-е	-е	-е	-и

ყველაზე სასარგებლო ჩვევა

ისწავლეთ ზმნა მის კითხვით სიტყვასთან და ბრუნვასთან ერთად და არა ცალკე: помогать кому? + მიცემითი. Она интересуется историей — интересоваться чем? + მოქმედებითი. კითხვითი სიტყვა მთელი ნიმუშის კომპაქტური იარაღი.

თითო არსებითი სახელი თითოეული ტიპიდან — ექვსივე ბრუნვაში

ბრუნვა	стол (მამრ.)	музей (მამრ.)	окно (საშ.)	книга (მდედრ.)	дверь (მდედრ.)
სახ.	стол	музей	окно	книга	дверь
ბრალდ.	стол	музей	окно	книгу	дверь
ნათ.	стола	музея	окна	книги	двери
მიც.	столу	музею	окну	книге	двери
მოქ.	столом	музеем	окном	книгой	дверью
წინდ.	столе	музее	окне	книге	двери

მრავლობითის ტიპური დაბოლოებები

ბრუნვა	ხშირი დაბოლოებები	მნიშვნელოვანი შენიშვნა
სახ.	-ы / -и, საშუალო სქესში ხშირად -а / -я	ბევრი ლექსიკური არაწესიერება
ბრალდ.	სახ., თუ უსულოა; ნათ., თუ სულიერია	ეხება მრავლობითის ყველა სქესს
ნათ.	-ов / -ев / -ей ან ნულოვანი დაბოლოება	მრავლობითის ყველაზე ნაკლებად პროგნოზირებადი ფორმა — ისწავლეთ სიტყვა-სიტყვით
მიც.	-ам / -ям	ჩვეულებრივ წესიერი
მოქ.	-ами / -ями	ჩვეულებრივ წესიერი
წინდ.	-ах / -ях	ჩვეულებრივ წესიერი

ხშირი წინდებულები ბრუნვების მიხედვით

ბრუნვა	ყველაზე ხშირი წინდებულები
ბრალდებითი	в, на (დანიშნულების ადგილი); через, про, за, под
ნათესაობითი	без, для, до, из, от, с, у, около, после, кроме, вокруг, напротив
მიცემითი	к, по, благодаря, вопреки, навстречу
მოქმედებითი	с, за, под, над, перед, между
წინდებულები	о / об / обо, в, на, при

ზოგიერთი წინდებული ერთზე მეტ სტრუქტურაში გვხვდება, ხაფან ბრუნვა მიმაჩთვებას ცვლის: с работы (სამსახურიდან — ნათესაობითი) vs с другом (მეგობართან ერთად — მოქმედებითი).

დასამახსოვრებელი კონტრასტული წყვილები

ნიმუში A	ნიმუში B	რა იცვლება
Я в школе.	Я иду в школу.	ადგილი (წინდ.) vs დანიშნულების ადგილი (ბრალდ.)
У меня есть вопрос.	У меня нет вопроса.	არსებობა vs არყოფნა (ნათ.)
Я читал книгу.	Я прочитал книгу.	პროცესი vs დასრულებული მთლიანობა

ნუ ელით, რომ ერთი დაბოლოება ერთ რამეს ნიშნავს

стола შეიძლება იყოს ნათესაობითი მხოლოდობითი (нет стола — მაგიდა არ არის) ან რაოდენობის ნაწილი (два стола — ორი მაგიდა). დაბოლოებები სიგნალებია, რომლებიც წინდებულებთან, სულიერებასთან და სიტყვათა რიგთან ერთად მუშაობს — და არა დამოუკიდებელი თარგმანები.